P9_TA(2021)0106

Obecné pokyny pro rozpočet na rok 2022 – oddíl III

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. března 2021 o obecných pokynech pro přípravu rozpočtu na rok 2022 – oddíl III – Komise (2020/2265(BUI))

(2021/C 494/25)

Evropský parlament,

— s ohledem na článek 314 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“),

— s ohledem na článek 106a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii,

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 ([1]) (dále jen „finanční nařízení“),

— s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([2]) (dále jen „nařízení o VFR“), a na společná prohlášení, na nichž se v této souvislosti dohodly Parlament, Rada a Komise ([3]), jakož i na související jednostranná prohlášení ([4]),

— s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů ([5]),

— s ohledem na rozhodnutí Rady (EU, Euratom) 2020/2053 ze dne 14. prosince 2020 o systému vlastních zdrojů Evropské unie a o zrušení rozhodnutí 2014/335/EU, Euratom ([6]),

— s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/2094 ze dne 14. prosince 2020, kterým se zřizuje Nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po krizi COVID-19 ([7]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2020/2092 ze dne 16. prosince 2020 o obecném režimu podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie ([8]),

— s ohledem na souhrnný rozpočet Evropské unie na rozpočtový rok 2021 ([9]) a na společná prohlášení dohodnutá mezi Parlamentem, Radou a Komisí, jež jsou k němu připojena,

— s ohledem na zvláštní zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) ze dne 8. října 2018 o globálním oteplení o 1,5 °C,

— s ohledem na globální hodnotící zprávu o biologické rozmanitosti a ekosystémových službách vydanou Mezivládní vědecko-politickou platformou pro biologickou rozmanitost a ekosystémové služby,

---

([1]) Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11.
([3]) Úř. věst. C 444 I, 22.12.2020.
([4]) Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. prosince 2020 k návrhu nařízení Rady, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027, příloha 2: Prohlášení (Přijaté texty, P9_TA(2020)0357).
([5]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28.
([6]) Úř. věst. L 424, 15.12.2020, s. 1.
([7]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 23.
([8]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 1.
([9]) Úř. věst. L 93, 17.3.2021, s. 1.

— s ohledem na závěry Rady ze zasedání dne 8. června 2020 nazvané „Demografické výzvy – další postup“,

— s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN 70/1 ze dne 25. září 2015 nazvanou „Přeměna našeho světa: agenda pro udržitelný rozvoj 2030“, která vstoupila v platnost dne 1. ledna 2016,

— s ohledem na evropský pilíř sociálních práv a na usnesení o něm ze dne 19. ledna 2017 ([10]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu ([11]),

— s ohledem na závěry Rady ze dne 16. února 2021 o rozpočtových směrech pro rok 2022,

— s ohledem na usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. prosince 2018 o plném uplatňování ustanovení schengenského acquis v Bulharsku a Rumunsku: zrušení kontrol na vnitřních pozemních, námořních a vzdušných hranicích ([12]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. března 2020 nazvané „Dočasný rámec pro opatření státní podpory na podporu hospodářství při stávajícím šíření koronavirové nákazy COVID-19“ (C(2020)1863),

— s ohledem na článek 93 jednacího řádu,

— s ohledem na stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, Výboru pro dopravu a cestovní ruch, Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova a Výboru pro kulturu a vzdělávání,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci ve formě pozměňovacích návrhů,

— s ohledem na dopisy Výboru pro zahraniční věci, Výboru pro rozvoj, Výboru pro rozpočtovou kontrolu, Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů, Výboru pro regionální rozvoj, Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, Výboru pro ústavní záležitosti a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví,

— s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru (A9-0046/2021),

Znovunastartování: rozpočet na rok 2022 pro zotavení z krize COVID-19

1. je přesvědčen, že vzhledem k mimořádné nejistotě ohledně hospodářského výhledu, u něhož se neočekává, že by se v roce 2022 vrátil na úroveň před pandemií, a vzhledem k naléhavé potřebě rychlého, spravedlivého a inkluzivního zotavení z hospodářských a sociálních škod a škod v oblasti zaměstnanosti způsobených pandemií COVID-19 by měl rozpočet Unie na rok 2022 hrát ještě důležitější úlohu při zajišťování pozitivního a hmatatelného dopadu na životy občanů a podpoře rozvoje evropského hospodářství, udržitelných investic a zachovávání a tvorby kvalitních pracovních míst v celé Unii, ale i při řešení výzev spojených se změnou klimatu a digitální transformací a plnění vyšších cílů Unie v oblasti klimatu do roku 2030 tak, aby bylo možné dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050, a usnadňování snižování hospodářských, sociálních, územních, generačních a genderových rozdílů a rozdílů ve vzdělávání;

2. má proto v úmyslu sestavit rozpočet zaměřený na budoucnost, který bude mít zásadní význam pro proces obnovy a umožní Unii posílit investice a bojovat proti nezaměstnanosti, podpoří digitální a ekologickou transformaci, zaměří se na budování silné evropské zdravotní unie, bude prosazovat inkluzivní obnovu s důrazem na mladou generaci a zajistí bezpečné a prosperující prostředí pro občany EU; domnívá se, že tyto priority jsou zásadní pro podporu oživení a položení základů pro odolnější Unii v souladu s Pařížskou dohodou;

([10]) Úř. věst. C 242, 10.7.2018, s. 24.
([11]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0005.
([12]) Úř. věst. C 388, 13.11.2020, s. 18.

Dynamická ekonomika na podporu investic a řešení nezaměstnanosti

3. připomíná, že malé a střední podniky jsou páteří evropského hospodářství, představují téměř 99 % všech podniků v členských státech a poskytují přibližně tři čtvrtiny všech pracovních míst; zdůrazňuje, že malé a střední podniky významně přispívají k vytváření pracovních míst, hospodářskému růstu a stabilitě; je znepokojen závažnými a dlouhodobými důsledky krize pro malé a střední podniky a hodlá pro ně zajistit dostatečné financování prostřednictvím různých programů EU;

4. v této souvislosti zdůrazňuje, že pro posílení konkurenceschopnosti, podporu podnikání, zlepšení přístupu na trh a účinnou podporu malých podniků, například prostřednictvím rozvoje digitálních a podnikatelských dovedností, je důležité dostatečné financování programu pro jednotný trh; dále zdůrazňuje potenciál programu InvestEU, pokud jde o mobilizaci udržitelných, inovativních a sociálních investic, ale také o poskytování kapitálové podpory malým a středním podnikům, na něž měla krize negativní dopad; uznává, že je naléhavě nutné vytvořit podnikatelské prostředí příznivé pro malé a střední podniky a podporovat klastry a sítě, které by tyto podniky sdružovaly, a snížit administrativní zátěž podniků; zdůrazňuje, že je třeba zejména podporovat iniciativy na úrovni EU, jejichž cílem je usnadnit zakládání nových začínajících podniků a zlepšit jejich přístup k financování, a podpořit tak inovace, vytváření pracovních míst a podnikání mladých lidí;

5. zdůrazňuje, že je i nadále zapotřebí masivně posílit investice do výzkumu, vývoje a inovací, aby se EU mohla stát hybnou silou pro dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu a digitální transformace; zdůrazňuje, že významný přínos v tomto ohledu představuje program Horizont Evropa, včetně činnosti Evropské rady pro výzkum; domnívá se, že je nezbytné poskytnout malým a středním podnikům, začínajícím podnikům a univerzitám odpovídající a individuálně uzpůsobenou podporu výzkumu a inovací, aby se mohly na těchto obrovských výzvách aktivně podílet; poukazuje na to, že je důležité podporovat spolupráci mezi akademickou obcí a průmyslem; zdůrazňuje, že pandemie COVID-19 jasně ukázala význam evropského výzkumu zaměřeného na farmaceutické výrobky a očkovací látky jako prostředku k posílení odolnosti EU v případě zdravotní krize;

6. zdůrazňuje, že reakci Unie na výzvy pandemie COVID-19 musí umožňovat rychlá a cílená rozpočtová rozhodnutí; v této souvislosti žádá, aby v souladu s čl. 15 odst. 3 finančního nařízení byl v rámci programu Horizont Evropa v plném rozsahu zpřístupněn neočekávaně vysoký objem zrušených prostředků na výzkum, neboť se jedná o jeden z klíčových prostředků, který může přispět k neutralizaci nových variant viru a zároveň k předjímání budoucích hrozeb, a to v zájmu veřejného zdraví a záchrany životů; zdůrazňuje, že tato míra rušení závazků nebyla předpokládána, a tudíž nebyla začleněna do dohody o víceletém finančním rámci (VFR);

7. zdůrazňuje klíčovou úlohu politiky soudržnosti EU jakožto hlavní investiční politiky Unie a jednoho ze základních kamenů udržitelného a inkluzivního oživení a poukazuje na její jedinečnou evropskou přidanou hodnotu a příspěvek k celkovému harmonickému rozvoji EU a jejích členských států a regionů; zdůrazňuje zejména její potenciál stimulovat hospodářský růst a vytvářet více kvalitních pracovních míst, která mají zásadní význam pro proces obnovy; zdůrazňuje její klíčovou úlohu při dosahování strategických cílů EU, jako je hospodářská, sociální a územní soudržnost a konvergence mezi členskými státy i v rámci nich, spravedlivý přechod, kvalitní zaměstnanost, konkurenceschopné, sociální, zelené a oběhové hospodářství a inovace, a skutečnost, že je hnací silou spravedlivé, inkluzivní a udržitelné Unie;

8. poukazuje na dlouhodobé dopady rozšíření výjimky z pravidel státní podpory během stávající krize na jednotný trh členských států s omezenými veřejnými prostředky a omezenou fiskální kapacitou; zdůrazňuje, že rozpočet EU hraje klíčovou úlohu při zajišťování toho, aby členské státy a EU úzce spolupracovaly na zmírnění socioekonomických dopadů pandemie a současně nalézaly konkrétní řešení k zachování rovných podmínek na jednotném trhu a k posílení hospodářské a sociální soudržnosti mezi regiony EU;

9. zdůrazňuje, že základním kamenem evropské integrace je společná zemědělská politika (SZP) a společná rybářská politika (SRP), jejichž cílem je zajistit Evropanům dodávky bezpečných, cenově dostupných a kvalitních potravin a potravinovou soběstačnost, řádné fungování zemědělských trhů, udržitelný rozvoj venkovských regionů a generační obměnu zemědělců; připomíná, že tyto politiky hrají zásadní úlohu při zajišťování stabilního a přijatelného příjmu zemědělců a rybářů, zejména s ohledem na současnou složitou situaci; žádá, aby byla zvláštní pozornost věnována drobnému zemědělství, mladým zemědělcům a malým rybářským podnikům a zachování stabilního a bezpečného potravinového řetězce pro evropské občany; poukazuje na to, že řada zemědělských odvětví byla těžce zasažena pandemií

COVID-19 a dalšími krizemi, a podporuje případně cílené posílení příslušných rozpočtových položek pro opatření na podporu trhu; připomíná, že je nezbytné řešit tyto výzvy a současně připravovat reformu SZP, u níž se očekává, že bude hrát významnější úlohu při plnění cílů Zelené dohody pro Evropu;

10. zdůrazňuje, že je třeba zvláště podpořit odvětví cestovního ruchu, zejména odvětví pohostinství, které v důsledku pandemie COVID-19 zaznamenalo obzvláště závažný pokles, což má ničivý dopad zejména na regiony, které jsou na cestovním ruchu silně závislé; zdůrazňuje, že odvětví cestovního ruchu představuje důležitý pilíř hospodářství Unie a zaměstnává významnou část její pracovní síly, zejména v malých a středních podnicích a rodinných podnicích; očekává, že příslušné programy EU, včetně Nástroje pro oživení a odolnost, regionální politiky, programů Digitální Evropa a InvestEU, rozhodně přispějí k dlouhodobé konkurenceschopnosti a udržitelnosti tohoto odvětví a že potřebné zdroje budou poskytnuty prostřednictvím rozpočtu EU v roce 2022; znovu vyjadřuje své zklamání nad tím, že žádost Parlamentu o zřízení zvláštního programu EU pro oblast cestovního ruchu nebyla vyslyšena;

11. zdůrazňuje potřebu komplexní evropské kosmické strategie a uznává přidanou hodnotu kosmického programu EU; zdůrazňuje zejména, že je třeba, aby Unie podporovala rozvoj inovativních a konkurenceschopných odvětví na začátku hodnotového řetězce (těžký kosmický průmysl) a odvětví na konci hodnotového řetězce (aplikace založené na datech z kosmických systémů); poukazuje na důležitou úlohu Agentury EU pro kosmický program (EUSPA) a na potřebu zajistit nezbytnou úroveň financování a personálního obsazení;

Řešení výzvy v podobě digitální a ekologické transformace

12. zdůrazňuje, že krize COVID-19 ještě prohloubila naléhavou potřebu odstranit digitální propast, zejména dokončením Evropského prostoru vzdělávání a prováděním akčního plánu digitálního vzdělávání, aby mohly být splněny cíle v oblasti digitálních dovedností, a podporou inkluzivního učení, a dále potřebu urychlit digitální transformaci Evropy; poukazuje na to, že je důležité zajistit dostatečné financování a součinnost mezi programy EU s cílem vytvořit podmínky napomáhající rychlejšímu zavádění průlomových technologií a inovací na trh a umožnit, aby evropské hospodářství a veřejný sektor stály v čele digitální transformace; domnívá se, že program Digitální Evropa má zásadní význam pro zlepšení konkurenceschopnosti Evropy v globální digitální ekonomice a pro dosažení technologické suverenity; očekává, že tento program posílí v rámci EU investice do vysoce výkonné výpočetní techniky, etické umělé inteligence, technologie 5G a kybernetické bezpečnosti, ale i podporu pokročilých digitálních dovedností v celé ekonomice a společnosti; vyzývá členské státy a Komisi, aby dodržovaly kritéria, podle nichž by mělo být nejméně 20 % finančních prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost přiděleno na digitální transformaci;

13. zdůrazňuje ústřední úlohu rozpočtu EU při zajišťování úspěchu Zelené dohody pro Evropu, včetně strategie v oblasti biologické rozmanitosti, a uplatňování zásady nepůsobit škodu, posilování hospodářského a sociálního oživení členských států z koronavirové krize přeměnou ekologických výzev na příležitosti v oblasti investic a strukturálních reforem a usnadňování spravedlivého přechodu k udržitelnější, inkluzivnější a odolnější ekonomice; připomíná, že tato transformace vyžaduje významné strukturální změny a že ne všechny členské státy, regiony a města mají stejnou výchozí pozici pro transformaci nebo stejnou schopnost vypořádat se s ní; zdůrazňuje zejména, že je třeba zajistit, aby nová strategie růstu byla podpořena odpovídajícími zdroji, včetně fondů na podporu oživení a mechanismu pro spravedlivou transformaci, aby Unie mohla dostát svým závazkům a zároveň zajistit, aby nikdo nebyl opomenut, a hodlá pečlivě sledovat provádění strategie v rámci rozpočtu na rok 2022; v této souvislosti zdůrazňuje, že investice do energetické účinnosti, oběhového hospodářství, udržitelné a cenově dostupné inteligentní mobility a moderní a odolné infrastruktury EU jsou klíčovými faktory pro obnovu konkurenceschopnosti, neboť přispívají k dosažení cílů EU v oblasti klimatu a k budování strategické autonomie EU a podporují udržitelná průmyslová odvětví; dále uznává klíčovou úlohu Nástroje pro propojení Evropy při propojování Unie a všech jejích regionů, včetně nejvzdálenějších, ostrovních a řídce osídlených regionů, v odvětvích dopravy, digitálních technologií a energetiky;

14. poukazuje na to, že je velmi důležité podporovat opatření v oblasti změny klimatu a ochrany životního prostředí, a poskytovat za tímto účelem dodatečné zdroje na příslušné programy a nástroje v rozpočtu EU, zejména v programu LIFE; zdůrazňuje dále, že v duchu „klimatického mainstreamingu“ je třeba ve všech oblastech činnosti zvýšit úsilí o naplnění cíle vynakládat na klimatická opatření v celém VFR 2021–2027 nejméně 30 % celkového rozpočtu Unie a výdajů z nástroje pro oživení; zdůrazňuje dále, že je třeba soustavně usilovat o to, aby v roce 2024 bylo z VFR vynaloženo 7,5 % ročních výdajů na cíle v oblasti biologické rozmanitosti, přičemž do roku 2026 by se měl tento podíl zvýšit na 10 %; žádá Parlament, aby

se plně zapojil do vývoje spolehlivějších, transparentnějších a komplexnějších metod pro realizaci a sledování těchto výdajů, a těší se na každoroční konzultace s Komisí a Radou, které se mají konat podle interinstitucionální dohody;

15. vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily dostatečné finanční prostředky na provádění strategie EU pro udržitelnost v oblasti chemických látek, mimo jiné podporou výzkumu a inovací pro přechod k bezpečným a udržitelným chemickým látkám, materiálům a výrobkům již od návrhu a zajištěním přiměřených a udržitelných zdrojů pro Evropskou agenturu pro chemické látky (dále jen „agentura ECHA“), a rovněž dostatečné prostředky na provádění akčního plánu pro oběhové hospodářství založeného na koloběhu netoxických materiálů a nadcházejícího akčního plánu pro znečištění vody, ovzduší a půdy;

Silná „Evropská zdravotní unie“

16. znovu potvrzuje význam a potenciál programu „EU pro zdraví“, který se v novém VFR stal nejrozsáhlejším programem v oblasti zdraví, jenž byl kdy financován z rozpočtu EU; očekává, že dojde k posílení součinnosti mezi všemi programy EU, které jsou zapojeny do zvyšování kapacity zdravotních systémů EU a jejich připravenosti a prevenční kapacity v případě krize, a mezi programy poskytujícími dodatečné investice do zdravotního sektoru, jako je Evropského sociálního fondu plus (ESF+), Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF), Horizon Evropa a Digitální Evropa; domnívá se, že vytváření rezerv by mělo zůstat v rozpočtu EU prioritou, a to prostřednictvím programů RescEU a „EU pro zdraví“; zdůrazňuje, že pro zajištění lepší připravenosti EU a schopnosti reakce na všechny typy přírodních katastrof, pandemií a mimořádných situací á velký význam mechanismus civilní ochrany EU;

17. připomíná, že za koronavirové krize se zdravotnické systémy členských států dostaly pod obrovský tlak a že krize odhalila v Unii nedostatky v kapacitách pro výrobu vakcín a dalších nezbytných zdravotnických produktů; zdůrazňuje proto, že Unie potřebuje solidaritu a kolektivní odpovědnost, která by se projevila v přenesení více pravomocí v oblasti zdraví na unijní úroveň a přijetí konkrétních opatření k vytvoření „evropské zdravotní unie“; zdůrazňuje, že současná krize poukázala na nutnost více investovat do zdravotnické infrastruktury a dovedností a zotavit se z problémů, které byly způsobeny nedostatečnými investicemi; vítá proto sdělení Komise o inkubátoru HERA COM(2021)0078), který považuje za vhodný nástroj k zintenzivnění úsilí o detekci variant COVID-19, adaptaci vakcín, zvýšení účinnosti klinických testů, urychlení schvalovacích postupů a rozšíření výroby vakcín; upozorňuje na to, že většina výrobních kapacit se nachází mimo Unii, což komplikuje dodávky léčivých přípravků v době nouze a představuje překážku, kterou bude třeba překonat, chceme-li dospět k vytvoření evropské zdravotní unie; poukazuje na to, že důležité zajistit dostatečný objem prostředků, aby bylo možné zvýšit kapacity pro výrobu vakcín, protilátek a jiných důležitých léků v členských státech a dosáhnout toho, aby rozpočet EU na rok 2022 dokázal v případě mimořádných událostí rychle reagovat;

18. lituje, že v roce 2020 byla v EU u 2,7 milionu lidí diagnostikována nádorová onemocnění a přibližně 1,3 milionu lidí na ně zemřelo; vítá evropský plán boje proti rakovině, který je důležitým pilířem silnější evropské zdravotní unie; v souladu s evropským plánem boje proti rakovině poukazuje na to, že Unie musí svůj přístup k prevenci a léčbě nádorových onemocnění a péči o onkologické pacienty posílit a řádně prosazovat; požaduje řádné rozpočtové zdroje pro příslušné programy EU, jako je EU pro zdraví a klastr „Zdraví“ v rámci pilíře II programu Horizont Evropa a program Digitální Evropa, protože součástí unijní činnosti v oblasti nádorových onemocnění musí být financování nových technologií, výzkumu a inovací;

19. poukazuje zejména na to, že v současné pandemii hraje zásadní úlohu Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA) a Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC); požaduje, aby rozpočet na rok 2022 obsahoval dostatečné prostředky k tomu, aby tyto důležité agentury mohly pokračovat ve své činnosti; se zájmem očekávat návrh na vytvoření Úřadu pro připravenost a reakci na mimořádné situace v oblasti zdraví (HERA), který by měl zajistit účinnou a koordinovanou kapacitu EU pro připravenost a reakci v případě budoucích zdravotních krizí; připomíná, že je třeba poskytnout úřadu HERA nové zdroj, aby jeho vytvořením nebyly negativně postiženy stávající programy, politiky a agentury a aby byly zajištěny účinné synergie s EMA a ECDC;

Inkluzivní oživení s důrazem na mladou generaci

20. zdůrazňuje, že stejně jako tomu bylo v období po finanční krizi v roce 2008, jsou to opět mladí lidé, na koho koronavirová krize dopadá obzvláště těžce; stoupá nezaměstnanost mladých lidí a nepříznivé důsledky se projevují i v oblasti vzdělání a duševního zdraví, zejména v případě těch, kteří teprve vstupují na pracovní trh; zdůrazňuje proto, že je třeba zkoumat veškeré možnosti financování pro zlepšení inkluze na trhu práce, zejména prostřednictvím odborného

vzdělávání, opatření ke zlepšení sociálního začlenění, pracovních podmínek a sociální ochrany, mimo jiné pro osoby se zdravotním postižením, a rovněž je třeba zlepšit rodinné a životní vyhlídky pro mladé lidi s náležitým ohledem na směrnici o sladění pracovního a soukromého života;

21. trvá na tom, že Unie nebude schopna nalézt udržitelnou cestu k obnově, pokud nebude mít strukturovanou strategii pro svoji mladou generaci; poukazuje v této souvislosti na to, že je nesmírně důležité navýšit finanční zdroje pro programy Unie, jako je Erasmus+, které mají nespornou zásluhu na rozšiřování nabídky v oblasti vzdělávání, odborné přípravy a pracovních příležitostí v celé Unii; zdůrazňuje, že program Erasmus + je vlajkovým programem Unie, který je mezi občany obecně znám a přináší hmatatelné výsledky; poukazuje na to, že tento program na velký potenciál, pokud jde o podporu excelence a o přístup mladých lidí k inovační a podnikatelské činnosti, neboť poskytuje poradenství a vzdělávání inkluzivním způsobem; rovněž upozorňuje na to, že jsou zapotřebí akce v oblasti vzdělávání a mobility pro dospělé; vyjadřuje politování nad tím, že na program Erasmus+ měla negativní dopad koronavirová krize, která způsobila výrazné snížení počtu účastníků, kteří mohli těchto zkušeností využít; v této souvislosti připomíná, že pro to, aby byly tyto ztracené příležitosti nahrazeny, má velký význam rozpočet na rok 2022; vyzývá Komisi, aby více prosazovala výuku v oblasti evropského občanské a občanské angažovanosti; znovu vyzývá členské státy, aby nejméně 10 % prostředků ze svých plánů na podporu oživení a odolnosti věnovaly na kvalitní a inluzivní vzdělávání;

22. zdůrazňuje, že je třeba nalézt udržitelná a dlouhodobá řešení pro úspěšný boj se strukturálními demografickými výzvami a pro zpomalení odchodu vzdělaných lidí z venkovských, odlehlých a méně rozvinutých regionů EU; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí finanční zdroje na oživení regionů, které se potýkají s vylidňováním, a to prostřednictvím investic do sociálních a demografických politik, které podporují rodiny a poskytují stárnoucí evropské populaci vhodnou podporou k zajištění přístupu k zdravotní péči, mobilitě a veřejným službám; vyzdvihuje nutnost vytvořit vhodné struktury pro sledování trendů a vytváření návrhů opatření k adekvátnímu řešení demografické změny, například přidáním speciálních kritérií k metodice rozdělování prostředků ze strukturálních fondů;

23. zdůrazňuje, že pandemie COVID-19 má disproporční dopad na ženy; poukazuje na to, že je třeba zavést genderově responsivní způsob sestavování rozpočtu, který zajistí, aby z veřejného financování měly stejný prospěch ženy i muži; vyzývá proto Komisi, aby v úzké spolupráci s Parlamentem urychlila zavádění účinné a transparentní komplexní metodiky měření příslušných genderových výdajů v souladu s interinstitucionální dohodou, což jí umožní prokázat hmatatelné výsledky pro rozpočet na rok 2022 a případně rozšířit tuto metodiku na všechny programy VFR; požaduje rychlé provedení strategie EU pro rovnost žen a mužů; poukazuje na znepokojivý nárůst odmítavých postojů vůči genderové rovnosti a právům žen a upozorňuje na to, že tomuto vývoji je třeba čelit mobilizací všech nástrojů EU; požaduje dodatečné zdroje na podporu ochrany a prosazování sexuálního a reprodukčního zdraví a s ním spojených práv a na podporu univerzálního přístup k těmto právům, jakož i zdroje na podporu těch, kdo vystupují na obranu práv žen;

24. zdůrazňuje, že v procesu oživení nesmí nikdo zůstat opomenut a že Unie a členské státy musí řešit problém chudoby a sociálního vyloučení; zdůrazňuje, že unijní rozpočet na rok 2022 a evropský nástroj na podporu oživení (EURI) by měly přispívat k plnění cílů udržitelného rozvoje OSN a přinášet výsledky při provádění evropského pilíře sociálních práv, a to prostřednictvím podpory celoživotního učení, rozvoje sociálního dialogu a zaručením všeobecného přístupu k základním službám, jako je zdravotní péče, mobilita, vhodná strava a důstojné bydlení; poukazuje tedy na přidanou hodnotu ESF+ a vyjadřuje přesvědčení, že by mělo být přiděleno vhodné financování v rámci sdíleného řízení na plnění Záruky pro mladé lidi a budoucí Záruky pro děti; vítá skutečnost, že příští sociální summit v Portu se zaměří na sociální rozměr EU;

25. poukazuje na to, že mezi hlavní odvětví, která jsou a budou postižena krizí, jež Unii nyní postihuje, patří kreativní odvětví a rovněž kulturní cestovní ruch; vyzývá k přijetí dalších opatření pro tato odvětví a k dalšímu financování pro související programy EU, zejména program Kreativní Evropa; vítá novou kreativní a interdisciplinární iniciativu Nový evropský Bauhaus;

Bezpečnost a prosperita pro evropské občany

26. domnívá se, že hospodářský růst a prosperita, vnitřní bezpečnost, ochrana vnějších hranic EU, základní práva, řádné fungování schengenského prostoru a svoboda pohybu v rámci EU jsou neoddělitelně spjaty a vzájemně se posilují; zdůrazňuje, že další integrace schengenského prostoru na základě odborných hodnocení by členským státům na vnějších hranicích poskytla lepší finanční příležitosti pro ochranu hranic; připomíná, že schengenský prostor přináší zúčastněným

státům ekonomické výhody; zdůrazňuje, že hospodářství EU by mohlo být posíleno přistoupením kandidátských členských států k schengenskému prostoru, které již splňují všechny formální požadavky; zdůrazňuje, že přistoupení těchto členských států k schengenskému prostoru by zvýšilo dopad rozpočtu EU a fondů na podporu oživení a mělo by přímý dopad, neboť by urychlilo hospodářské oživení; opakuje svou výzvu, aby byl schengenský prostor rychle rozšířen o Rumunsko, Bulharsko a Chorvatsko; zdůrazňuje, že jsou zapotřebí rozsáhlé unijní investice do vnitřní bezpečnosti s cílem posílit činnost policie a justice v oblasti přeshraniční trestné činnosti a podpořit výměnu informací;

27. konstatuje, že víceletý finanční rámec 2021–2027 poskytuje na provádění migrační, azylové a integrační politiky vyšší částky než v předchozích letech; očekává, že oblast azylu a migrace budou i nadále jedním z hlavních bodů programu činnosti EU; zdůrazňuje, že solidární opatření, jako jsou relokační programy, přesídlování, přijímání osob z humanitárních důvodů, mají i nadále zásadní význam a závisí na smysluplné reformě společného evropského azylového systému; zdůrazňuje proto, že členské státy budou i nadále potřebovat finanční podporu na přijímání, registraci a posuzování žádost o azyl a na činnosti spojené s návraty a relokacemi; žádá, aby bylo více finančních prostředků poskytnuto na koordinaci se zeměmi tranzitu a původu nelegálních migrantů s cílem potlačit či zcela zastavit obchodování s lidmi a nelegální převádění migrantů; je hluboce znepokojen tím, že ve Středozemním moři i nadále dochází ke ztrátám na životech, a je přesvědčen, že záchranné operace není možné ponechávat jen na nestátních subjektech; dodává, že finanční podporu budou i nadále vyžadovat třetí země na vnějších hranicích EU, které čelí migračním tokům do EU; v této souvislosti vyzdvihuje důležitou úlohou Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex), jejíž mandát byl před nedávnem rozšířen, a požaduje pro ní řádné financování, aby mohla plnit veškeré úkoly, které jí přísluší podle jejího nového mandátu; trvá na tom, že účinná správa vnějších hranic musí být v souladu s unijním a mezinárodním právem, přičemž je nutné dodržovat především právo na azyl a zásadu nenavracení, a to zejména s ohledem na nedávno vznesená obvinění, že se Frontex podílí na akcích k odehnání migrantů zpět od evropských břehů; připomíná proto, že v souladu s článku 110 nařízení (EU) 2019/1896 ([13]) mají být najímány tzv. osoby pověřené sledováním základních práv, protože v rámci integrovaného řízení hranic je nutné přispět k podpoře základních práv; zdůrazňuje, že navýšení rozpočtových prostředků přidělených agentuře Frontex musí být doprovázeno odpovídajícím zvýšením odpovědnosti a transparentnosti a je podmíněno tím, zda bude agentura dodržovat právo Unie;

28. zdůrazňuje, že je třeba, aby všechny agentury působící v oblasti bezpečnosti, spravedlnosti, vymáhání práva, základních práv, azylu a migrace a správy hranic měly k dispozici odpovídající financování, personální zajištění a odbornou přípravu zaměstnanců, a mohly tak plnit své rozšířené úkoly, a poukazuje na význam spolupráce těchto agentur, potřebu technologických inovací a adaptace a na jejich zásadní úlohu při posilování spolupráce a koordinace mezi členskými státy; zdůrazňuje význam řádného provádění a provozního řízení rozsáhlých informačních systémů EU v prostoru svobody, bezpečnosti a práva;

29. rozhodně podporuje zvýšené úsilí EU při boji proti rostoucím bezpečnostním hrozbám, jako je terorismus, radikalizace a násilný extremismus, nezákonné převaděčství, obchodování s lidmi, obchod s drogami, kyberkriminalita a hybridní hrozby v Evropě a sousedních zemích, a proti dezinformačním kampaním proti evropským demokraciím řízeným ze třetích zemí, jakož i úsilí o lepší koordinaci takovýchto programů na úrovni EU; připomíná, že nedávné teroristické útoky ukazují, že v zájmu posílení vnitřní bezpečnosti Unie je nutné zlepšit interoperabilitu informačních systémů v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí; konstatuje, že pandemie přinesla nové výzvy v oblasti trestné činnosti; vítá proto strategii bezpečnostní unie, kterou Komise předložila dne 24. července 2020, a požaduje odpovídající financování akčních plánů, které tato strategie obsahuje;

30. připomíná, že dodržování zásad právního státu je zásadním předpokladem pro soulad se zásadami řádného finančního řízení zakotvenými v článku 317 SFEU; vítá skutečnost, že dne 1. ledna 2021 vstoupilo v platnost nařízení o právním státě, které stanoví obecný režim podmíněnosti pro ochranu rozpočtu Unie, a je pevně odhodlán zajistit jeho plné, okamžité a správné provádění; vyzývá k výraznému posílení financování vyčleněného na zajištění ochrany těchto základních zásad; zdůrazňuje proto význam dobře vybaveného, dostatečně financovaného a personálně obsazeného Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) pro boj proti trestným činům poškozujícím rozpočet Unie, a trvá na tom, že tento orgán musí být schopen zvládnout nahromaděné nevyřízené případy a mít kapacitu pro přezkum a vyšetřování všech nových případů;

([13]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 ze dne 13. listopadu 2019 o Evropské pohraniční a pobřežní stráži a o zrušení nařízení (EU) č. 1052/2013 a (EU) 2016/1624 (Úř. věst. L 295, 14.11.2019, s. 1).

31. zdůrazňuje, že podpora evropských hodnot a evropské kultury hraje aktivní úlohu při posilování demokracie, prosazování zákazu diskriminace a rovnosti mezi muži a ženami a také v boji proti dezinformacím a falešným zprávám; vyjadřuje znepokojení nad tím, že v některých členských státech dochází ke zhoršování situace v oblasti právního státu, demokracie a základních práv, a poukazuje na to, že je potřeba poskytovat finanční prostředky na podporu tisku, sdělovacích prostředků a umělecké svobody v Unii; zdůrazňuje, že nový program Občané, rovnost, práva a hodnoty má strategický význam pro posílení evropského občanství a demokracie, rovnosti a právního státu v EU a pro podporu obětí genderově podmíněného násilí; připomíná rovněž, že program Spravedlnost zahrnuje konkrétní cíl zaměřený na podporu a prosazování justičního vzdělávání s cílem podpořit společnou kulturu v oblasti práva, soudnictví a právního státu; požaduje, aby byly prostředky na tyto programy během období víceletého finančního rámce vynakládány rovnoměrně, a naléhavě žádá, aby byly roční prostředky na konkrétní zdůrazněné cíle vynaloženy v plném rozsahu; dále vítá pokračující komplexní práci Agentury pro základní práva v oblasti právních předpisů a praxe členských států v těchto oblastech; je přesvědčen, že Konference o budoucnosti Evropy je jedním z nástrojů pro řešení řady výzev v oblasti demokracie a základních práv, a domnívá se, že je nanejvýš důležité, aby každý z orgánů EU podílejících se na organizaci a řízení nadcházející konference byl vybaven dostatečným správním rozpočtem;

32. připomíná, že nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci (NDICI) zásadním způsobem přispívá k řešení základních příčin migrace a nuceného vysidlování, k podpoře udržitelného rozvoje, demokracii, politickým a hospodářským reformám, prosazování právního státu a lidských práv a k podpoře volebních procesů; mimoto zdůrazňuje strategický význam politiky rozšiřování na západním Balkáně; v této souvislosti žádá, aby byly zemím západního Balkánu a zemím východního a jižního partnerství jakož i Agentuře OSN pro pomoc a práci v oblasti palestinských uprchlíků na Blízkém východě (UNRWA) a pro oblast humanitární pomoci poskytnuty další finanční prostředky; zdůrazňuje, že nese EU odpovědnost za to, aby zajistila dostatečné zdroje pro řešení geopolitických dopadů krize vyvolané pandemií COVID-19, vytvořila bezpečné a stabilní globální prostředí a projevila solidaritu s třetími zeměmi, které tato krize těžce postihla, a to mobilizací prostředků z nástrojů EU pro vnější činnosti s cílem pomoci těmto zemím při posilování kapacit jejich zdravotnických systémů, včetně zlepšení jejich přístupu k očkovacím látkám, a při snižování socio-ekonomických dopadů této krize; zdůrazňuje, že je důležité respektovat systém distribuce očkovacích látek proti onemocnění COVID-19 zavedený nástrojem COVAX, aby byl zajištěn spravedlivý přístup k očkovacím látkám v nejzranitelnějších zemích; dále vítá skutečnost, že sousedním zemím EU bude poskytnuta přímá pomoc, zejména pak těm v bezprostředním sousedství;

33. připomíná, že je důležité, aby rozpočet EU obsahoval dostatečně podrobnou nomenklaturu, která rozpočtovému orgánu umožní účinně plnit svou rozhodovací úlohu a zejména to, aby Parlament mohl ve všech okruzích plnit svou úlohu demokratického dohledu a kontroly; trvá proto na tom, že je třeba, aby rozpočtová nomenklatura plně a co nejdříve odrážela dohodu o nařízení o nástroji NDICI; vyzývá v tomto smyslu Komisi, aby předložila návrh opravného rozpočtu k rozpočtu EU na rok 2021 za účelem provedení dohody dosažené při jednáních o nařízení o nástroji NDICI o pěti samostatných finančních krytích pro zeměpisné programy v Asii – pro Blízký východ, jižní Asii, střední Asii, severní a jihovýchodní Asii a Tichomoří –, a to vytvořením odpovídajících samostatných rozpočtových položek; domnívá se, že tato harmonizace by mohla a měla být provedena před rozpočtovým procesem na rok 2022;

34. zdůrazňuje, že je zapotřebí zajistit jak ze strany členských států, tak prostřednictvím Evropského obranného fondu odpovídající finanční podporu, aby bylo možné postupně vytvořit rámec společné obranné politiky EU a zvýšit bezpečnostní a strategickou autonomii EU; mimoto zdůrazňuje, že je třeba v rámci evropského obranného průmyslu posílit konkurenceschopnost a inovace, což mohlo přispět ke stimulaci růstu a vytváření pracovních míst, a že je nezbytné prostřednictvím zvýšeného úsilí při rozvoji společných vojenských a civilních kapacit posílit schopnost nasazení a účinnost operací;

Specifické a průřezové otázky rozpočtu na rok 2022

35. očekává, že bude v období před přijetím rozpočtu na rok 2022 plně využit potenciál balíčku VFR, a hodlá pečlivě sledovat provádění všech prvků dosažené dohody; připomíná, že rok 2022 bude prvním rokem uplatňování úprav specifických pro jednotlivé programy podle článku 5 nařízení o VFR, mimo jiné pokud jde o příděly na stěžejní programy EU, které mají být financovány z nového mechanismu založeného na pokutách;

36. poukazuje na závažná zpoždění, k nimž v období let 2014–2020 došlo při provádění programů a fondů EU, zejména pak programů a fondů v rámci sdíleného řízení; vyzývá členské státy, aby urychlily provádění těchto programů, aby se neohrozilo včasné zahájení nových programů EU v rámci VFR na období 2021–2027 a programů financovaných

z nástroje EURI; je znepokojen rizikem dalších zpoždění při provádění programů nového VFR, a to v souvislosti s tím, že je třeba, aby členské státy v první řadě dodržovaly velmi napjatý harmonogram provádění Nástroje pro oživení a odolnost;

37. dále vyjadřuje politování nad pozdním přijetím VFR na období 2021–2027 a domnívá, že důsledky toho zpoždění budou pociťovány v průběhu celého stávajícího VFR; zdůrazňuje, že v důsledku této skutečnosti došlo při zahájení všech stěžejních programů EU a financování Zelené dohody pro Evropu a strategie digitalizace ke značnému zpoždění; očekává proto, že bude vynaloženo veškeré úsilí k zajištění toho, aby všechny nové programy EU v roce 2022 již plně fungovaly; v této souvislosti připomíná společné prohlášení Parlamentu, Rady a Komise o řešení dopadu krize způsobené pandemií COVID-19, které bylo vydáno ve společných závěrech o rozpočtu na rok 2021 a v němž se uvádí, že je třeba věnovat zvláštní pozornost hospodářským sektorům, které jsou krizí nejvíce zasaženy, jako je odvětví cestovního ruchu a MSP, a osobám, které krize postihla nejvíce;

38. kromě toho očekává, že do rozpočtu na rok 2022 bude zahrnuta dostatečná výše prostředků na platby, a to jak pro nové programy, tak na dokončení předchozích programů, zejména v souvislosti s vyššími očekávanými potřebami plateb v oblasti soudržnosti, a že bude zajištěno, aby rozpočet Unie poskytoval nezbytný hospodářský stimul; je odhodlán zabránit jakékoli budoucí platební krizi, jako je ta, k níž došlo na začátku předchozího VFR, a hodlá za tímto účelem velmi pečlivě sledovat výši zbývajících závazků; žádá Komisi, aby bezodkladně předložila takový návrh opravného rozpočtu, který je nezbytný ke zvýšení plateb k dalšímu urychlení programů EU;

39. zdůrazňuje, že rozpočet EU bude v roce 2022 výrazně posílen nástrojem EURI, přičemž nejméně 60 % jeho celkového přídělu bude přiděleno v rámci jednotlivých programů do konce tohoto roku; zdůrazňuje, že Parlament bude celkové provádění EURI pečlivě sledovat, přičemž bude mimořádný důraz kladen na kontrolu Nástroje pro oživení a odolnost; je však znepokojen tím, že zahájení výpůjčních a úvěrových operací v rámci tohoto nástroje je zpožděno, neboť nové rozhodnutí o vlastních zdrojích, které tyto operace povoluje, ještě není v platnosti; v této souvislosti zdůrazňuje, že je třeba, aby členské státy nové rozhodnutí o vlastních zdrojích bezodkladně ratifikovaly a zamezily tak riziku, že by nedošlo k brzkému oživení, což by poškodilo budoucí generace;

40. poukazuje na právně závaznou povahu plánu na zavedení nových vlastních zdrojů v průběhu stávajícího VFR, který je zakotven v interinstitucionální dohodě, a znovu potvrzuje svůj pevný závazek k tomuto procesu; zdůrazňuje, že rozpočet Unie na rok 2022 bude mostem mezi první a druhou etapou tohoto plánu; vyzývá zejména Radu, aby bezodkladně, a to ihned poté, co Komise předloží legislativní návrhy týkající se nových vlastních zdrojů založených na mechanismu uhlíkového vyrovnání na hranicích, digitálním poplatku a systému EU pro obchodování s emisemi, začala tyto návrhy zvažovat s cílem přijmout rozhodnutí do 1. července 2022; dále očekává, že diskuse o dani z finančních transakcí v rámci posílené spolupráce budou s pozitivním výsledkem ukončeny do konce roku 2022, což Komisi umožní předložit návrh nového vlastního zdroje; poukazuje v této souvislosti na potřebu hladkého provádění, aby nové vlastní zdroje pokryly alespoň výdaje spojené se splácením jistiny a úroků nástroje EURI;

41. zdůrazňuje, že na rozpočet EU a na státní rozpočty mají negativní dopad daňové podvody, daňové úniky a vyhýbání se daňovým povinnostem; vyzývá k tomu, aby byla v zájmu podpory unijních a vnitrostátních zdrojů příjmů posílena koordinace v oblasti daní;

42. poukazuje na ústřední úlohu, kterou plní decentralizované agentury Unie při poskytování operační podpory a odborných znalostí za účelem zajištění účinného provádění cílů politik EU; připomíná, že agentury musí být řádně personálně vybaveny a mít odpovídající zdroje, aby mohly v plném rozsahu plnit své úkoly a dosahovat co nejlepších výsledků; poukazuje na to, že úkoly agentur se vyvíjejí v souladu s politickými prioritami, a zdůrazňuje, že nové povinnosti musí doprovázet nové zdroje;

43. poukazuje na význam pilotních projektů a přípravných akcí (PP-PA) při testování nových politických iniciativ a vytváření základu pro budoucí opatření Unie; hodlá proto navrhnout balíček PP a PA, které budou v souladu s jeho politickými prioritami; žádá Komisi, aby zajistila, že PP a PA schválené v rámci rozpočtu budou provedeny v plném rozsahu, včas a ve spolupráci s Parlamentem a že bude zajištěna jejich větší viditelnost s cílem maximalizovat jejich dopad;

44. vyzývá Komisi, aby při práci na návrhu rozpočtu na rok 2022 patřičně zohlednila politické a rozpočtové priority Parlamentu uvedené v tomto usnesení; je nicméně připraven optimálně využít stávající flexibilitu a další ustanovení nařízení o VFR a finančního nařízení s cílem posílit v rozpočtu na rok 2022 klíčové programy EU a odpovídajícím způsobem reagovat mimo jiné na naléhavé potřeby, které vznikly v důsledku zdravotní krize vyvolané pandemií COVID-19 a v souvislosti s procesem oživení; v této souvislosti trvá na brzké aktivaci nástroje pro mimořádnou podporu a mobilizaci zvláštních nástrojů VFR, jako je Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci, s cílem poskytnout finanční podporu všude, kde je zapotřebí;

o

o o

45. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a Účetnímu dvoru.